

Otázky ke státním závěrečným zkouškám (dále SZZ) pro studijní obor Učitelství pro II. stupeň základních škol, studijní obor Učitelství občanské výchovy

a dále pro SZZ dobíhajícího studijního programu Učitelství pro střední školy obor: Učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů pro základní školy a střední školy – základy společenských věd

Zkouška SZZ trvá 30 minut a studující si připraví vlastní vystoupení na cca 15 minut podle následující struktury. Ústní část státní závěrečné zkoušky kopíruje půdorys patnácti naukových otázek bakalářské zkoušky Humanitní studia. Znalost obsahu bakalářské zkoušky není středem zájmu zkušební komise, avšak předpokládá se a prověřuje zejména v těch případech, kdy student na použitém naukovém materiálu (viz níže) vykazuje neznalosti zásadnějšího typu, ať už na systémové nebo historické ose.

Ústní zkouška má dvě základní části. Tou první je část praktická a druhou část teoretická.

- A. V **praktické části** má adept nastínit, jak by vyučoval téma dané vylosovanou otázkou. Za tím účelem provede v obsahu bakalářské otázky výběr klíčových pojmů (termínů, témat, problémů, událostí, osobností a podobně), tento výběr zdůvodní a označí souhrnným názvem.
 - Adept uvede koncepce, z nichž bude vycházet, např. politologické, sociologické, antropologické, religionistické, obecně filosofické, etické a tak podobně. Komise však vždy ještě může klíčové pojmy a teze určit sama nebo je modifikovat v souladu s korpusem povinně vyučovaných předmětů navazujícího magisterského studia.
 - Adept pojedná vybraná témata z hlediska organizačních forem výuky a konkrétních didaktických zásad a metod tak, aby vždy vytanul ohraničený a strukturovaný výukový celek se všemi jeho cíli didaktickými, metodickými, výchovnými a naukovými. Rovněž zváží možné komplikace, obtíže a rizika probíraného tématu a aplikovaných postupů. Zohlední i problémy komunikační a zásady společenského chování ve vztahu mezi učitelem a žáky a mezi žáky navzájem, zejména vzhledem k věkové kategorii žáků a skladbě školní třídy.
- B. V **teoretické části** ústní zkoušky adept vyjde z vlastní odborné četby k příslušné otázce, kterou rozvine z perspektivy filosofie výchovy, zásad didaktiky a kurikulárních dokumentů (Rámcové vzdělávací plány, Školní vzdělávací program, Národní program rozvoje vzdělávání v České republice). Tyto dokumenty je povinen dobře znát a umět je aplikovat ve shodě s hodnotami a cíli výchovy k demokratickému občanství a rozvíjením klíčových kompetencí.
- C. Adept navíc předloží seznam odborné literatury, ve kterém zřetelně rozliší, které tituly přečetl již k bakalářským zkouškám a kterými tituly svou znalost dané problematiky v navazujícím studiu prohloubil. Je požadován nejméně jeden nový titul ke každé otázce. Obsah všech knih a příruček obsažených v seznamu je adept povinen bezpečně znát.

Otázky:

1. Člověk mezi svobodou a sociální podmíněností
2. Člověk jako tvůrce i výtvar kultury
3. Spravedlnost v životě člověka a společnosti.
4. Člověk ve vztahu k přírodě
5. Člověk jako politická bytost
6. Člověk jako tvůrce a objekt ideologií
7. Člověk a politické instituce
8. Člověk jako náboženská bytost
9. Člověk jako dějinný tvor
10. Člověk jako individuální a sociální bytost
11. Člověk jako subjekt sociálních institucí
12. Člověk jako symbolická bytost: jazyk a řeč
13. Člověk mezi dobrem a zlem
14. Člověk mezi svobodou a biologickou podmíněností
15. Člověk jako tvůrce vědy